

AIDAI

„Aidai“ yra dviejų laidų lietuvių kultūrinis ir informacinis leidinys. „Aidų“ žurnalas išeina kas dvi savaitės; „Aidų Dienos Informacija“ — kiekviena diena, išskyrus šventadienius, prieš piet.
„Aidus“ leidžia — Spaudos Darbuotojų Kolektyvas. Vyr. Redaktorius — Dr. V. Bieliauskas. Dienos informacijos redaktoriai: Jonas Pauperas ir Balys Vyliu-
das. Adresas: München 27, Lamontstr. 21.

D I E N O S I N F O R M A C I J A

Münchenas Šeštadienis, 1946.VII.13 d. /III metai/ Nr. 160/197/

Paryžiaus konferencijas

Paryžius. Užsienų reikalų ministrų konferencijos posėdyje Eidlaut pareiškė, kad jis nekritikuoja Vokietijos rytų sienos, tačiau vakarų Vokietijos siena turinti būti nustatyta. Molotovas pasisakė prieš Ruhro atskyrimą nuo Vokietijos ir pageldivo apsvarstyti Vokietijos pramonės gamybos padidinimą.

Paryžius. Ministrai nutarė tuojau po ST plenumo posėdžių tęsti Vokietijos klausimų svarstymą. Molotovas atmetė siūlomą tarpzoninių sienų suvaržymų sušvelninimą, tarpzoninį prekių pasikeitimą ir vokiečių pramonės kontrolės komisijos sudarymą. Byrnes po to apibrėžė JAV politiką, kuri neįnamato panaudoti keršto taikos. Sąjungininkai turi nusistatyti, kiek jie norėtų pareikalauti reparaacijų iš Vokietijos. Vokiečių tauta taip pat turinti žinoti būsimąsias savo valstybines sienas. Nedidelis kontrolės aparatas ir maži karinės okupacinės policijos daliniai turės pasilikti Vokietijoje ilgesnį laiką, tačiau jokios didelės okupacinės armijos negali būti. Zonų sistema negalima toliau tenkintis. Toliau Byrnes sutiko, kad Saaro kraštas būtų perduotas Prancūzijai iki vakarinės Vokietijos sienos galutinai bus nustatytos. Po to Byrnes pasiūlė dar apsvarstyti ir Austrijos problemą.

Kinijos komunistai pradėjo smarkų puolimą

Nankingas /UP/. Komunistai pradėjo didelį ir smarkų puolimą prie Tsingtao, kuris yra JAV Septintosios Flotilijos bazė. Taip pat jie puola Tsingtao salą Kiaučiau įlankoje. Pranešama, kad apie 20.000 komunistų puolė salos įtvirtinimus, kai jiems pasisėkė įsibrauti į Taku upę, esančią apie 15 mylių nuo Tsingtao. Apie kovų eigą dar negauta žinių, bet United Press korespondentas telegrafa-

vo iš Peipingo, kad komunistų daliniai mėgina išsikelti į svarbias Šantungo provincijos jūros pakrantes. Taip pat pranešama, kad 80 žvejų laivų buvo pakartotinai panaudota puclant Allingčunga, kuris yra 12 mylių į šiaurę nuo Tsingtao. Komunistai būtinai nori užimti Kiaučavo įlanką.

JAV karys nukovė rusą

Heidelbergas /S.A.S./ Trečioji Armija šiandien pranešė, kad sekmadienį JAV karinės policijos karys nušovė vieną rusų kareivį prie Neutschan. Kaip pranešama, rusų kareivis su durtuvu užpuolęs du vokiečius. Amerikiečių ir rusų mišrioji komisija, ištyrusi visus faktus įvykių vietoje /amerikiečių ir rusų demarkacijos linijoje/, nutarė, kad neatpažintas amerikiečių karys nukovė rusą gindamasis. Iš tardymo devinių taip pat paaiškėjo, kad rusų sargyba buvo pradėjusi šaudyti į amerikietį. Rusas, kaip paaiškėjo iš tardymo, buvo girtas ir užpuolęs vieną vokiečių ūkininką subadė durtuvu jo seserį amerikiečių demarkacinėje linijoje. Kai amerikietis įsikišo į tą nesusipratimą, rusas norėjo jį nudurti.

Rusas trukdo ginti Rozenbergą

Gen. Rudenko, Sovietų Sąjungos vyr. kaltintojas, apkaltino Rozenbergą ir jo gynėją Thoma, kad jie Niurnbergo tarptautinį Tribunalą naudoja kaip areną fašistinai propagandai skleisti. Lawrence /Anglijos vyr. kaltintojas, padarė Rudenkai pastabą, kai jis įsikišo į Thomo gynamąją kalbą. Žinoma, gali nuomnės skirtis dėl žodžių vartojimo bei prasmės, bet aš nematau reikalo, kam

tribūncias neleistų advokatui ginti", pareiškė Lawrence. Thomas pareiškė savo ginamoje kalboje, kad Rosenbergas norėjęs riteriškai išspręsti žydų problemą, tai išgirdęs Rūdenko pašoko iš vietos ir tarė: „Aš netikiu, kad žydų krėmas getuose būtų riteriškas“. Thomas anksčiau buvo pareiškęs, kad Rosenbergas buvo įsitikinęs antisemitas, bet jis neįspiravo žydų persekijimo ir antisemitizmas nebuvo jo politinės programos svarbiausias šūkis.

Thomas taip pat pacitavo ištraukas iš įstatymų, liečiančių „darbo vergus karo metu“. Jis sako, kad ne Rosenbergas, bet JAV emigracijos įstatymai yra davę pradžią rasinei neapykantai ir vergų darbui. Jis pacitavo 1924 m. JAV emigracijos nuostatus, kurie varžo emigraciją iš pietų Europos, o išsileidžia emigrantus iš šiaurės Europos. Rosenbergas teorija remiasi Prof. Henry teorija, – pabrėžė Thomas.

Nesutarimai tarp JAV ir Sovietų Rusijos Korėjoje

Vašingtonas /AP/. Oficialūs Vašingtono slugsniai praneša, kad Sovietų Sąjungos ir JAV okupacinė politika Korėjoje galutinai iširo. JAV, neatsižvelgdamos į buvusį susitarimą su Rusija, kuriuo abi valstybės sutartinai veikdamos turėjo padėti Korėjai tapti nepriklausoma valstybe, nutarė savo okupacinėje Korėjos zonoje sudaryti vietinę vyriausybę, o paskui per ją duoti Korėjai nepriklausomybę. Praėjusį pavasarį rusai pasipriešino prieš amerikiečių-rusų komisijos sudarymą Korėjos nepriklausomybei puseleti, nes, anot jų, kai kurios Korėjos politinės partijos kritikuojusios rusų politiką. Tada amerikiečiai protestavo prieš rusų laikyseną ir teikiu būdą mišrioji komisija iširo. Amerikiečiai sako, kad visos politinės partijos Korėjoje

turi būti išklaustytos ir joms leista laisvai veikti, nes taip reikalauja demokratija. Amerikiečiai labai norėtų su rusais bendradarbiauti, jei būtų galima. Tuo klausimu JAV vyriausybė nusiuntė dvi notas į Maskvą, bet iki šiol, deja, negauta jokių atsakymų.

Jeruzalės muftis saugomas karaliaus Faruko rūmuose

Aleksandrija /AP/. Neseniai sužinota, kad didysis Jeruzalės muftis yra apgyvendintas karaliaus Faruko vasaros rezidencijoje ir saugomas stiprios karaliaus asmens sargybos. Muftis nėra kalinamas namų areštu, bet gali vaikščioti ir lankytis visur Aleksandrijoje.

Kielcų pogrime nužudyta 41 žmogus

Varšuva. Kielcų pogrime iš viso sužeista bei nužudyta 41 žmogus. Kiti sužeistieji buvo specialiais traukiniais nugaboti į Lodzę. Ministras pirmininkas Osobka Morawski oficialiame komunikate apgailestavo pastaruosius įvykius ir pažadėjo kaltininkus pakarti.

Reikia ruošti karui

Naujerkas /AP/. JAV Raudonojo Kryžiaus pirmininkas O'Connor pareiškė, jog jis tikrai laukia naujo karo.

„Mes privalome ruošti karui, nes negalima pasikėti „Utėpijėje“. O'Connoras išskrido į Angliją, kur įvyks Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus konferencija.

JAV laivai atplaukė į Stockholmą

Stockholmas /AP/. Šiandien į Stockholmą atplaukė du JAV Kreiseriai ir 4 naikintojai. Šitas JAV laivyno vizitas yra pirmas po 10 metų.

Britai per švelnūs vokiečiams, sako Maskva

Londonas /AP/. Maskva kritikuoja britų okupacinę politiką ir prikiša, kad ji nesistengia savo zonoje išnaikinti reakcionierių ir militaristų. Birželio 27 d. demonstracijos Hamburge niekuomet nebūtų įvykusios, sako Maskvos radijas, jei britai nebūtų „glostę ir puseleję“ vokiečių fašistų.

Gen. Dempsey atvyko į Palestiną

Jeruzalė /AP/. Vidurinių Rytų Britų Karinių Pajėgų vyriausiasis vadas gen. Dempsey prieš 4 dienas atskrido į Palestiną inspektuoti kariuomenės. Jį pasitiko Palestinos Karo gubernatorius gen. Barkeris. Nieko nepranešama apie šio atsilankymo tikslus.

Anglija palaiko JAV nuomonę Austrijos reparaacijų klausimu

Londonas /AP/. Anglijos Užsienių Reikalų ministerija praneša, kad ji drauge su JAV protestuoja dėl vokiečių nuosavybės konfiskacijos Austrijoje. Įgalintas asmuo pareiškė, kad toks rusų elgesys trukdo Austrijos ūkiniam atstatymui bei nepriklausomybei. Londonas pilnai sutinka su gen. Clarke nuomone ir taip pat pritaria, kad Rusija gali reikėti pretenzijų tikėtai vokiečių nuosavybę Austrijoje, kurią vokiečiai įsigijo po 1938 m.

Paryžiaus konferencija svarstys federacinės Vokietijos klausimą

Paryžius. /AP/. Bevinas pasiūlys planą sudaryti federacinę Vokietijos valstybę. Brit. šį planą remia. Manoma, kad ir Prancūzija pritaris. Sovietų Sąjungos nusistatymas nežinomas. Užsienių Reikalų ministrų pavaduotojai susirinko iki šeštadienio baigti sutarčių projektų. United Press agentūra praneša, kad užsienių reikalų ministrai paprašė STO plenumo posėdžius atidėti iki rugsėjo 29 d. dėl įvykstančios 21 tautos taikos konferencijos. Informuoti slugsniai praneša, kad daugiau svarbių klausimų nebus sprendžiama Paryžiaus konferencijoje. Vienintelį sunkumą ministrams sudarys, kaip manoma, tikslai susitarimų pasira-

šymas. Diplomatiniai slugsniai yra tos nuomonės, kad 4 didžiųjų konferencija pasibaigs vėliausiai šeštadienį arba sekmadienį.

Mc Narney rūpinasi dingusiais amerikiečiais Berlyne

Berlynas /AP/. Amerikiečių įstaigos praneša, kad pats Mc Narney pradėjo rūpintis dingusiais amerikiečiais Berlyne, nes iki šiol aukštiesiems amerikiečių saugumo valdininkams nepavyko surasti 4 dingusių karininkų. Mc Narney, būdamas Berlyne ir dalyvaudamas Kontrolės Tarybos posėdyje, sėdėjęs greta maršalo Sokolovskio. Tikimasi, kad jis asmeniškai bus prašęs Sokolovskį grąžinti dingusius amerikiečius. Be to, Mc Narney įsakė Berlyną karinei valdžiai paskubinti dingusių aiškinimą ir pabrėžė, jog esą nepaprasta, kad dingusieji taip ilgai nesurandami.

Austrų spauda džiugauja dėl JAV nusistatymo

Viena /AP/. Visa austrų spauda, išskyrus komunistinę, džiugiasi ir sveikina JAV nusistatymą perduoti vokiečių nuosavybės Austrijos vyriausybei amerikiečių okupacijoje Austrijos zonoje. Kancleris Figlis, išleido komunikatą, kuriuo dėkoja Trumanui ir generolui Mark Clarkui tokiais žodžiais: „Prezidentas Trumanas pakartotinai pareiškė Austrijai draugiškumą savo nota“. Raudonosios Armijos visiškai nepaminėjo.

Paskutinėmis žiniomis, amerikiečių karinės įstaigos Lince jau perdavė Austrijos vyriausybei kelias buv. vokiečių įmones. Tuo išryškintas amerikiečių politikos skirtumas nuo rusų vėdamosios politikos Austrijoje.

Kai kurios britų darbininkų sąjūdžio idėjos

Vadovaujantis britų darbo partijos narys pastorius HOOTS neseniai paskelbė keletą britų darbininkų partijos sąjūdžio idėjų. Jam tekę daug kartų girdėti kontinente reiškiamą nusistatėjimą, kad Anglijos socialistai nesą nusistatę prieš bažnyčią. Anglijoje tuo visiškai nesistebima. Kai kas už Anglijos ribų mano,

kad Anglijos socializmas esąs iš 4
sigimęs ir nebetikras. Dėl to ten-
ka esą, pasakyti, kad reformacija
Anglija giliau palietusi negu kon-
tinental. Prieš 40 metų ir Angli-
joje socializmas buvęs daugiau te-
orinis pobūdis ir tam tikra pras-
me atmetęs krikščionybę. Dabar jau
yra aišku, kad Anglijos socialistų
masė yra krikščionys. Jų religija
daugiausia susidaro iš socialinių
idejų. Dievo karalystės įkūnijamas
žemėje ir socialistų yra siekia-
mas tikslas. Profesinėse sąjunge-
se bažnyčios įtaka yra padidėjusi
dėl to, kad po pirmoje pasaulinio
karo kooperatyvai įsijungė į dar-
bininkų sąjungą. Kooperatinių
tarpe buvę daug pasauliečių pamok-
slininkų. Šiandien 23 kooperatinių
kai yra darbininkų partijos atste-
vai parlamente. Anglijos socializ-
mas yra gilesnis dėl to, kad daug
religingų vyrų savo jėgas paskyrė
darbininkų sąjungai.

Michailovičius gina savo gyvybę

Belgradas /AP/. Gen. Draža Mi-
chailovičius savo paskutinėje 4
valandas trukusioje kalboje enera-
gingai atrėmė jam metamus prie-
kaistus ir prašė, kad teismas ji
teistų, kaip žmogų, kurį pasaulio au-
dra mubloškė į politinį sukūrį. „Ivy-
kia ypatingai atsiskūre prieš mane,
pareiškė jis. – Bet aš esu karys,
kuris organizavo pasipriešinimą
prieš vokiečius. Aš apgailėstauju,
jei kas gali mane laikyti neišti-
kimu savo tėvynei.“ Michailovičius
pildė, kad jis esąs išstumtas į
politinių intrygų balą. „Aš net-
virtinu, kad nesu suklydęs, bet juk
kiekvienas gali suklysti. Aš taip
pat buvau jugoslavų eksilinės vy-
riausybės atstovas“. Jis nupaseko-
jo, kaip 1941 m., kada serbų armija
kapituliuoja, įsakė savo tautiečiams
paslėpti ginklus. „Aš maniau, jog
... frontas bus Serbijoje, bet
taip neįvyko. Jis tvirtina, kad
jis kovojęs kaip patrijotas.

Trumpos žinios

- Viena. Pranešama, kad iš Aus-
trijos bus išvežta 6000 ten-
esantių svetimšalių į prancūzų
zoną.

- Viena. Vieną rusų kalbėto-
jas pareiškė, kad Austrijos bus iš-
stremta tik 6000 vokiečių, bet
ne 40.000, kaip užsienio spauda
skelbianti. Britų įstaigos įtei-

kė protestą prieš rusų pradėtą
vokiečių turto konfiskavimą Au-
strijoje.

- Atėnai. Graikų vyriausybė
įteikė notą JAV, D. Britanijos,
Prancūzijos ir Rusijos vyriau-
sybėms, protestuodama prieš al-
banų pasienio sargybinių per-
žengimą Graikijos sienas.

- Olandijos vyriausybė netru-
kus pateiks Vokietijai 20.000
tonų bulvių iš naujojo bulvių
derliaus.

- Vašingtonas. Žemės ūkio
ministras pareiškė, kad jeigu
aukštesnės kainos nebus paša-
lintos, nebus galima iki rudens
pirkti mėsos UNRRA ir vakarų
Europai.

- Varšuva /AP/. Trečiadienį
vadinamieji banditai užpuolė
koleivinį traukinį tarp Bals-
togės ir Varšuvos. 4 žydai ir
6 lenkų kareiviai buvę nukauti.

- Varšuva /AP/. Oficialiai
pranešama, kad iš Žemutinės Si-
lezijos ištremta 600.000 vokie-
čių, o iš Čechų – 200.000.

- Belgradas. Paskutiniame žo-
dyje gen. Michailovičius pareiš-
kė, kad jis buvęs pirmasis kovo-
tojas prieš nacių. Jis pacita-
vo Hitlerio laišką Musoliniui,
kuriame Hitleris Michailovičių
pavedinęs pikčiapiams priešui.

- Vašingtonas. Gen. UNRROS
direkt. La Guardia pranešė, kad
jis paprašęs JAV vyriausybę iš-
leisti į JAV 120.000 be tėvynės
likusių asmenų, kurie gyvena ame-
rikiečių zonoje. Iš viso ameri-
kiečių zonoje esą 630.000 be tė-
vynės asmenų, kurių tarpe 110.000
žydų.

Margasis mūsų gyvenimas

Balato studijos koncertas

- Liepos 13 d. šeštadienį 20.30
val. Lohengrin stovykloje pakar-
tojamas J. Makunaitės-Baublienės
vadovaujamos Balato Studijos mo-
kinių koncertas. Dėl gausaus žia-
rovų skaičiaus pirmąjį koncertą
nėvysi galėjo pamatyti, todėl da-
bar suteikiama praga šį idėjų kon-
certą pamatyti ir miesto gyvenan-
tiems, nes jiems bus rezervuotas
tam tikras vietų skaičius.

Krepšinio pirmenybės

- Antroje rato krepšinio rungty-
nių, įvykusių Freimano stovykloje
liepos 10 d., rezultatai: „Gintaras“
I-„Namejst“ I 102:30/49:7/, „Šaru-
nas“-UNRRA 108 26:32/7:14/, „Ginta-
ras“ II-ASK 19:43/10:23/ir „Namejst“
II-UNRRA 631 39:18/11:11/. Be pra-
laimėjimų eina „Gintaras“ I, ASK ir
UNRRA 108.